

การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอสีในการจัดทำแผน

พัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

Enhancing Public Participation In Li District in The Preparation of Local Development Plans of The Lamphun Provincial Administrative Organization

ศิริศักดิ์ ทองยอด Mr.Sirasak Thongyod

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Lamphun Buddhist College

Sirasak09@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอสีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอสีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามหลักอภิธานิธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน การวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 389 คน จากผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอสี เขต 2 จำนวน 13,063 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที และค่าเอฟ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 รูปหรือคน แบบตัวต่อตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1.ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอสีในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นราย

ด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมคิดวางแผนอยู่ในลำดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมด้านประเมินผล อยู่ในลำดับน้อยที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอลี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย

3. แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมโดยการนำหลักอปริหานิยธรรม 7 มาใช้ในการมีส่วนร่วมในการจัดแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอลี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ควรนำหลักอปริหานิยธรรม 7 มาใช้ดังนี้ 1) การประชุมกันเนื่องนิตย์ ควรมีการกำหนดแผนการประชุมอย่างต่อเนื่อง 2) การพร้อมเพียงกันประชุม ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้รับทราบกันอย่างทั่วถึง 3) การไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ การกำหนดกฎระเบียบต้องอยู่ภายในกฎหมายและมีความเป็นธรรม 4) การเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ควรมีการปฏิบัติตามคำสั่ง และปฏิบัติด้วยความเต็มใจ 5) การให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี ควรมีการเปิดโอกาส ให้สตรีเข้ามามีบทบาท มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน 6) การส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม มีการปลูกฝังจิตสำนึกในการสืบทอดเพื่อให้ชนรุ่นหลังได้สืบสาน 7) การรักษา คุ่มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม ส่งเสริมปลูกฝังให้เยาวชนเข้าวัด เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา และการนำเอาหลักธรรมไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น. องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน.

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of people's participation in local development plans in Li District of Lamphun Provincial Administrative Organization, 2) to compare the opinions on people's participation in the preparation of local development plans, classified by the individual factors, in Li District of Lamphun Provincial Administrative Organization, 3) to present the guidelines for strengthening people's participation in the preparation of local development plans according to Aparihāṇiyadhamma of Lamphun Provincial Administrative Organization. This study was a mixed-method with the 389 sample

from 13,063 people who had the right to vote the members of the Council of the Lamphun Provincial Administrative Organization, Li District, Area 2 . Data were analyzed by packaged program for social science research using software, frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested by t-test and F-test by one-way analysis of variance. In the case of variable from two or more groups. It was found that there was a difference, so the pairwise differences were tested by least significant difference method and qualitative research by in-depth interviews with 15 key informants or people, face-to-face. Data were analyzed by descriptive content analysis.

The results showed that

1. The level of opinions about strengthening the participation of the people of Lee District in the preparation of the development plan of the Lamphun Provincial Administrative Organization was overall at a high level. Classified by each aspect, it was found that the planning participation was at the highest level, followed by action participation and the evaluation participation was at the lowest level.

2. The comparison results of opinions on strengthening participation in the preparation of local development plans in Li District of Lamphun Provincial Administrative Organization, classified by personal factors, it was found that people with gender, age, education, income and occupation was different, the opinions on participation in the preparation of local development plans was not different. Therefore, the research hypothesis was rejected.

3.Guidelines for strengthening participation by applying Aparihaniyadhamma 7 of preparing participation in local development plans in Lee District of Lamphun Provincial Administrative Organization. There should be applied Aparihāṇiyadhamma as follows: 1) there should have an ongoing meeting plan, 2) the meeting readiness should have the public relations for thorough acknowledgment, 3) non-prescription or non-repeal of arbitrary provisions of regulations which must be within the law and

justice, 4) respecting and obeying commanders should obey orders and act with willingness ,5) to respect and protect women's rights, women should be empowered to take on roles and positions in the community, 6) promoting and preserving good culture and traditions with instilling a sense of inheritance for future generations to inherit, 7) righteous treatment, protection promote and cultivate the young people to go to temples, participate in religious activities and apply the Dhamma principles in their daily lives.

Keywords: Public Participation, Preparation of Local Development Plans, Lamphun Provincial Administrative Organization.

บทนำ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุดของภาคเหนือ มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมจังหวัดลำพูนมีพื้นที่ ประมาณ 4,505,882 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,816,176.25 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.85 ของพื้นที่ภาคเหนือตอนบนบริเวณที่กว้างที่สุดประมาณ 43 กิโลเมตร และยาวจากเหนือจดใต้ 136 กิโลเมตร งบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2564 จำนวน 540,000,000 บาท มีการแบ่งเขตออกเป็น 8 อำเภอ มีการแบ่งเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนออกเป็น 24 เขตการเลือกตั้ง ประกอบด้วย อำเภอเมืองลำพูน จำนวน 9 เขตเลือกตั้ง อำเภอบ้านโฮ่ง จำนวน 3 เขตเลือกตั้ง อำเภอป่าซาง จำนวน 3 เขตเลือกตั้ง อำเภอแม่ทา จำนวน 2 เขตเลือกตั้ง อำเภอทุ่งหัวช้าง จำนวน 1 เขตเลือกตั้ง อำเภอบ้านธิจำนวน 1 เขตเลือกตั้ง และในส่วนอำเภอลี้มีจำนวน 4 เขตเลือกตั้งเขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอลี้ ประกอบด้วยตำบลลี้ และตำบลดงคำ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 15,967 คน 6,565 ครัวเรือน(องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน, 2560 : 5-13.)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำแผนพัฒนามาเป็นแนวทางในการพัฒนาเป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณตามกฎหมายแผนงานโครงการต่างๆ จะสามารถนำไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมได้จะต้องมีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาโดยแผนพัฒนาจะต้องมาจากความต้องการของประชาชน แต่ในช่วงที่ผ่านการดำเนินกิจกรรมตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถ

ตอบสนองต่อความต้องการต่อปัญหาที่แท้จริงของประชาชน ในบางกิจกรรมมีการต่อต้าน ชัดแย้งไม่เห็นด้วยนำไปสู่การร้องเรียนและเมื่อมองย้อนกลับไปในการจัดทำแผนพัฒนาพบว่ากระบวนการจัดทำแผนพัฒนายังขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชนส่วนใหญ่เริ่มตั้งแต่การรับรู้ว่าจะมีการจัดทำแผนการเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการยอมรับผลจากการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียในการจัดทำแผนงานโครงการในแผนพัฒนาและเมื่อมีการดำเนินการกิจกรรมตามแผนพัฒนานำไปสู่การต่อต้านในด้านต่าง ๆ มากขึ้น

นอกจากปัญหาของงบประมาณมีจำกัดไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงแล้ว ปัญหาการต่อต้าน ปัญหาความไม่เข้าใจของประชาชนในพื้นที่ ที่ได้รับส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาอันเป็นปัญหามาจากการขาดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของประชาชน การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาที่ผ่านมาเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมจากกลุ่มของผู้นำชุมชนซึ่งเป็นส่วนน้อยของประชาชนในพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวตามมาดังนั้นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังเพื่อพิจารณาแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมโดยนำหลักอุปทานิยธรรม (อง.สตตก. (ไทย) 23/10/18) หรือธรรมอันเป็นเหตุไม่ให้เกิดความเสื่อมมาประยุกต์ใช้คือ ควรประชุมปรึกษาหารือกันบ่อย ๆ ความสามัคคีกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างพร้อมเพรียง ยอมรับมติที่ประชุมในการแก้ไขปัญหา มีความเคารพผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ที่มีความสูงกว่าทั้งด้านวัยวุฒิและคุณวุฒิ ดูแล สงเคราะห์ผู้ที่ด้อยกว่า และให้เกียรติสุภาพสตรี ส่งเสริม บำรุงรักษา ประเพณีวัฒนธรรม ส่งเสริม ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ผู้มีศีลธรรม และผู้ปฏิบัติดีให้ได้รับความปลอดภัย ในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนใน อำเภอสี ในจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ ประชาชนจะได้เกิดการเรียนรู้ เข้าใจ มีส่วนคิดและรับทราบถึงแนวทางพัฒนา

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอลี้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอลี้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
- 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามหลักอุปทานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอสี ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ในเขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอสี จังหวัดลำพูน จำนวน 13,063 คน (สำนักงานการเลือกตั้งประจำจังหวัดลำพูน, ออนไลน์)

2.กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ในเขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอสี จังหวัดลำพูน ในวันเลือกตั้งภายหลังมีการเพิ่มชื่อถอนชื่อตามระเบียบว่าด้วยการเลือกตั้งท้องถิ่น มีจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อำเภอสี เขต 2 จำนวน 13,063 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยเทียบสัดส่วน (Proportional Multi-Stage Random Sampling) ตามขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 389 คน

3.ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 15 รูปหรือคน ได้แก่ 1) กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา 2 รูป 2) กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น 3 คน 3) กลุ่มผู้นำท้องถิ่น (กำนัน,ผู้ใหญ่บ้าน) 3 คน 4) กลุ่มเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น (พัฒนาชุมชน,วิเคราะห์นโยบายและแผน) 2 คน 5) กลุ่มประชาชน 3 คน และ6) กลุ่มนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 2 คน

เครื่องมือการวิจัย

1.เชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่มโนทัศน์หลักอภิปรายธรรม 7 มาใช้ในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอสี ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ทั้ง 4 ด้าน ๆ ละ 6 ข้อ รวม 24 ข้อ ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนอำเภอสี ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน (Open ended Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของแบบสอบถามปลายเปิดจำแนกตามประเด็นของตัวแปรตาม การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยได้ค่า IOC มากกว่า 0.8-1 ทุกข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficiency) ของคอนบาช (Cronbach) (สิน พันธุ์พินิจ, 2547 : 191) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.965

2.เชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบตัวต่อตัว (In-depth Interview) และทำการบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึกและการบันทึกเสียง โดยมีคำถามการวิจัยดังนี้ แนวทางการนำหลักอปริหานิยธรรม 7 มาใช้ในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อย่างไร 7 ด้านดังนี้ 1.ด้านหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ 2.ด้านพร้อมเพรียงในการประชุม 3.ด้านไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4.ด้านเคารพนับถือผู้บังคับบัญชา 5.ด้านให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี 6.ด้านการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และ 7.ด้านอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เชิงปริมาณจะวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation), วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Anova) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และส่วนเชิงคุณภาพจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) พร้อมทั้งนำเสนอโดยวิธีการพรรณนา

ผลการวิจัย

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 43.70 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 50.10 มีรายได้ อยู่ในช่วง 12,001 – 20,000 บาท จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 และมีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50

ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการนำหลักอปริหานิยธรรม มาใช้ในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการนำหลักอปริหานิยธรรม มาใช้ในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักอปริหานิยธรรม 7 มาใช้ในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามอยู่ในลำดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการอารักขา ค้ำครอง ปกป้อง อันชอบธรรม ส่วนด้านการประชุมกันเนื่องนิตย์ อยู่ในลำดับน้อยที่สุด และระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับเกี่ยวกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า จากการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอาชีพกับรายได้ พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาแตกต่างกัน ในด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ดังตารางนี้

ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ตามหลักอปริหานิยธรรม 7 พบว่า 1) การประชุมปรึกษาหารือ หรือ การประชุมชุมชนอย่างมีส่วนร่วม 2) การกำหนดกฎเกณฑ์ หลักปฏิบัติ และบทบาทหน้าที่ในการประชุมปรึกษาหารือ 3) การกำหนดและการยอมรับมติด้วยยอมรับและเสนอความคิดเห็น อยู่ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย 4) การให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิ ความเสมอภาค และให้เกียรติ แก่ประชาชน 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับในชุมชนโดยไม่จำกัดเพศ วัย ในการมีส่วนร่วมให้ความเท่าเทียมกันตามกฎหมาย 6) การให้ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของ 7) กระบวนการทางพระพุทธศาสนา “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน ต้องสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปปรับใช้และมีส่วนร่วม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตอำเภอลี้ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้าง การมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชาชนประชาชนในพื้นที่ยังคงมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน จังหวัดลำพูน ในแทบทุกด้าน ดังนี้

อภิปรายผลการวิจัยข้อที่ 1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอลี้ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชาชนในเขตอำเภอลี้ ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ทั้งนี้เป็นเพราะ องค์การบริหารส่วน จังหวัดลำพูน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีงบประมาณเป็นจำนวนมาก และมีเครื่องจักรขนาดใหญ่ที่สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพัทธ์ วรทัตครกุล (2557) พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบาง ละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎาภรณ์ ยุงทอง(2555) พบว่า การดำเนินการประชาชนมีส่วนร่วมในการได้เข้าร่วม ประชุมจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นเพราะคิดว่าจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพราะจะทำให้มี ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชนได้เข้า ร่วมปฏิบัติ ตามนโยบาย แผนงาน โครงการเทศบาลตำบลนางัว ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่ ประชาชน

อภิปรายผลการวิจัยข้อที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอลี้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จำแนก ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมี ส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาประกาศิต สิริ เมธ (ฐิติปสิทธิกร) (2556) พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามรายได้ จากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี

รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทราวดี อำคุณ และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2565) พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบ้านเกาะ ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ ด้านลาพล (2558) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัยข้อที่ 3 แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า การประชุมปรึกษาหารือ หรือ การประชุมชุมชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อย่างมีส่วนร่วม พบว่า มีการรับฟังความคิดเห็นแผนการพัฒนาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ควรกล้าแสดงความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาธนวุฒิ ญาณโสภโณ (อินทนนท์) (2565) พบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาพบว่า หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์คือการประชุมร่วมกันอยู่เป็นประจำซึ่งถือได้ว่าเป็นการเปิดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนกัน การกำหนดกฎเกณฑ์ หลักปฏิบัติ และ บทบาทหน้าที่ ในการประชุมปรึกษาหารือ หรือ การประชุมชุมชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนอย่างมีส่วนร่วม พบว่า มีการกำหนดนโยบาย การปกครอง ให้ประชาชนมีส่วนร่วม รับฟังปัญหา ความต้องการ และพิจารณาวางแผนพัฒนาท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำนงค์ กันทะมาตา (2558) พบว่า มีการประชุมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นพร้อมรับฟังความคิดเห็นต่อกัน การกำหนดและการยอมรับมติ หรือ การกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อย่างมีส่วนร่วม พบว่า ยอมรับและเสนอความคิดเห็น อยู่ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์สันต์ จันทราธรรม (2565) พบว่า แนวทางการเสริมสร้าง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านนโยบายสาธารณะเกี่ยวกับการลดความเหลื่อมล้ำสังคมระดับท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการของประชาชนใน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ในด้านไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่ได้บัญญัติและไม่เลิกสิ่งที่ยังบัญญัติไว้แล้ว โดยการประชุมในแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่จะยอมรับในมติ ที่ประชุมตามเสียงข้างมาก ตามแนวทางระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง และไม่มีการขัดแย้งในมติ ของที่ประชุม การให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิ ความเสมอภาค

และให้เกียรติ แก่ประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อย่างมีส่วนร่วม พบว่า เปิดโอกาสให้ประชาชนออกความคิดเห็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปาริชาติ สายคำ (2565)** พบว่า ควรประยุกต์หลักอปริหานิยธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการบริหาร ด้วยการ เคารพนับถือผู้มีอาวุโส และรับฟังคำแนะนำ คือน้อมรับคำแนะนำตักเตือนจากทุกฝ่าย การเปิดโอกาส ให้ประชาชนทุกระดับในชุมชนโดยไม่จำกัดเพศ วัย ในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า รับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน ให้ความ เเท่าเทียมกันตามกฎหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ **กันตภณ จงงามวิไล (2565)** พบว่า 1) การ วางแผนในการประชุมพูดคุยแลกเปลี่ยนในการจัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม 2) การดำเนิน กิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ 3) การประเมินผลการจัดกิจกรรมทั้งเรื่องการบริหารจัดการ และผู้เข้า เข้าร่วม 4) ให้มีความปลอดภัย สะอาด ร่มรื่นที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้คือการร่วมกันดูแลรักษาสภาพ พื้นที่ทั้งในวิทยาลัยสงฆ์และชุมชน 5) การสร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมความ รับผิดชอบต่อสังคมที่จัดขึ้น การให้ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดี งามของท้องถิ่น ในในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนอย่างมีส่วน ร่วม พบว่า ส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น ศึกษาและพัฒนาต่อยอดในด้านภูมิปัญญา ท้องถิ่นสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นพดล มโนแสง (2565)** พบว่า กระบวนการทางพระพุทธศาสนา “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า ให้ความสำคัญสัมพันธ์ ความรู้ ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปปรับใช้และ มีส่วนร่วมระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุวัฒน์สันต์ จันทร์ตาธรรม (2565)** พบว่า ด้านส่งเสริม ทำนุบำรุง พระพุทธศาสนา ควรนำเอากระบวนการทางพระพุทธศาสนา บ้าน วัด โรงเรียน ทำให้พระสงฆ์ บุคลากรทางพระพุทธศาสนา ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้ การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทุกด้านดีขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง“การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตอำเภอสี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดังแสดงในแผนภาพนี้

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”
(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

จากแผนภาพที่ 4.1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอสี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน” แต่ละด้านมีข้อค้นพบที่สำคัญ สรุป ได้ดังนี้

1) **ด้านการมีส่วนร่วมคิดวางแผน** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอสีในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีส่วนร่วมในการยอมรับมติที่ประชุม มีส่วนร่วมนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคมีส่วนร่วมการประชุมร่วมคิดวางแผนในระดับชุมชน

2) **ด้านการมีส่วนร่วมด้านดำเนินการ** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอสีในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีส่วนร่วมในการรับทราบข้อมูลข่าวสารการดำเนินการ มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินกิจกรรม

3) **ด้านการมีส่วนร่วมประเพณีผล** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอลี้ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีส่วนร่วมประเพณีผลแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับชุมชน มีส่วนร่วมประเพณีผลด้วยความเป็นกลางปราศจากอคติ มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นต่อความคุ้มค่าในการดำเนินการตาม

4) **ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอลี้ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีส่วนร่วมในการที่มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีส่วนร่วมในการที่สามารถเข้าถึงสิ่งสาธารณประโยชน์ได้ง่าย มีส่วนร่วมในการมีกิจกรรมที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาพื้นที่

5) **หลักการบริหารนิยธรรม 7 การประชุมกันเนื่องนิตย์** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอลี้ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคลากรภายในชุมชนอยู่เป็นประจำ

6) **หลักการบริหารนิยธรรม 7 การพร้อมเพียงกันประชุม** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอลี้ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีการเข้าร่วมทำกิจกรรม โดยพร้อมเพียงกัน

7) **หลักการบริหารนิยธรรม 7 การไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอลี้ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ชุมชนไม่กำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ตามความต้องการของกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง

8) **หลักการบริหารนิยธรรม 7 การเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอลี้ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีการให้ความเคารพ ให้เกียรติ เชื่อฟังและได้ปฏิบัติตามคำสั่งผู้นำที่ได้รับมอบหมาย

9) **หลักการบริหารนิยธรรม 7 การให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอลี้ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ชุมชนของท่านเปิดโอกาสให้สตรี ได้รับความคุ้มครองโดยชอบธรรมตามกฎหมาย

10) **หลักการบริหารนิยธรรม 7 การส่งเสริม และรักษาวินัยธรรมประเพณีอันดีงาม** หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอลี้ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ชุมชนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น

11) หลักการบริหารนิยธรรม 7 การอารักขา คัมครอง ปกป้อง อันชอบธรรม หมายถึง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอำเภอสีในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ชุมชนทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาด้วย ปัจจัยสี่

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอสี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทางการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรมีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลกฎระเบียบ กติกาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
- 2) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรมีการเสริมสร้างการยอมรับกฎ ระเบียบ กติกา หลักประชาธิปไตย เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริง
- 3) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้ และจัดตั้งกลุ่มองค์กรภาคเอกชน เพื่อเสนอความคิดเห็นที่หลากหลายในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
- 4) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรมีการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ คือการเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
- 5) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรมีการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในทุกช่วงอายุ โดยเฉพาะช่วงวัยเรียน เพื่อเป็นรากฐานสร้างทัศนคติในการมีส่วนร่วมต่อสังคมและชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) ประชาชนควรมีการตื่นตัวที่จะเข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนาทุกขั้นตอนและทุกระดับ
- 2) ประชาชนควรยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นในการเสนอแนะความคิดเห็น หรือแนวทางในการพัฒนาโดยไม่ถึงถึงผลประโยชน์ส่วนตน
- 3) คณะกรรมการหมู่บ้าน ควรเป็นกำลังหลักในการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือนำปัญหาและความต้องการของชุมชน เข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
- 4) ควรจัดประชุมประชาคมในทุกระดับเป็นประจำ เพื่อจัดทำ ทบทวน ติดตามผล การดำเนินการแผนพัฒนา

5) ควรมีการประชาสัมพันธ์กระจายข่าวการดำเนินการทุกขั้นตอนอย่างทั่วถึง ตั้งแต่ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมวางแผน ร่วมการดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมรับประโยชน์

6) ควรมีการพัฒนาเครือข่ายต่าง ๆ ให้มีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางและความเป็นไปได้ของการจัดตั้งเครือข่าย ศูนย์ประสานงาน กลุ่มองค์กรที่มีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับอำเภอหรือตำบล

2) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

3) ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

4) ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิผลการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

References

กฤษฎากรณ์ ยูทอง. (2555). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนาจัวอำเภอเมืองเพชรบูรณ์จังหวัดเพชรบูรณ์: กรณีศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนาจัว”. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

กันตภณ จงงามวิไล. (2565). “กระบวนการส่งเสริมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กิตติพงษ์ ด้านลาพล. (2558). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร”. รายงานการวิจัย. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

จำนงค์ กันทมาดา. (2558). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันทรัพยากรป่าไม้ของตำบลดงดำ อำเภอสี จังหวัดลำพูน”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ธนพัฑฒ วรวิทย์กุล. (2557). “การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี”. รายงานการวิจัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

นพดล มโนแสง. (2565). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขหมอกควันไฟป่าในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดลำพูน”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ปาริชาติ สายคำ . (2565). ประสิทธิภาพการบริหารโครงการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาธนวุฒิ ญาณโสภณ (อินทนนท์). (2565). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของเทศบาลเมืองพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาประกาศิต สิริเมโธ (ฐิตปัสสทธิกร). (2556). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านคลองใหม่ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครพนม”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการพัฒนาสังคม). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ภัทราวดี อ่ำคุณ และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์”, *Journal of Modern Learning Development*. 7 (5) (มิถุนายน) : 153.

สำนักงานการเลือกตั้งประจำจังหวัดลำพูน. จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.lamphunpao.go.th/จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน>, [วันที่ 30 กันยายน 2564].

สิน พันธุ์พินิจ. (2547). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุฬนพบลิชซึ่งจำกัด.

รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ (Proceedings) ครั้งที่ 9 เรื่อง “พุทธวิธี และวิถีครูบา กับการแก้ปัญหาวิกฤติโลก”

(The Buddhist and Kruba Methods to Solve the World Crisis) วันที่ 25 มีนาคม 2566

สุวัฒน์สันต์ จันทราธรรม. (2565). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านนโยบายสาธารณะเกี่ยวกับการลดความเหลื่อมล้ำในอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน. (2560). แผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ.2561-2565). ลำพูน : อนุรักษ์การพิมพ์.